

Greenkeeper en Fieldmanager of the Year op Golf de Llaneranas met Twan van Wijk, de lokale ICL-vertegenwoordiger Nati Cobano (Marketing ICL Iberia) en Noel Álvarez, greenkeeper Golf Club Llaneranas.

Bale & Messi: 'Eat your heart out'

Greenkeeper & Fieldmanager of the Year brengen bezoek aan Real Madrid en Barcelona

Wie de beste is, mag zich meten aan andere toppers. Daarom brachten Fieldmanager en Greenkeeper of the Year 2017 begin april een bezoek aan de beste stadionvelden en trainingscentra van de wereld. Mede dankzij Fieldmanager of the Year- én Greenkeeper of the Year-sponsor Jean Heybroek en Greenkeeper of the Year-sponsor ICL stonden Gerard Verweijen en Vincent de Vries binnen 24 uur zowel op de middenstip van Real Madrid als op het hoofdveld van Barcelona. Een prestatie die zelfs andere toppers als Bale en Messi niet iedere dag voor elkaar krijgen.

Auteur: Hein van Iersel

Op bezoek gaan bij Real Madrid en FC Barcelona is aan de ene kant makkelijk, maar tegelijk ook lastig. Beide clubs leiden dagelijks duizenden bezoekers rond in hun stadions. Voor Greenkeeper of the Year Vincent de Vries en Fieldmanager of the Year Gerard Verweijen is zo'n standaardbehandeling natuurlijk niet goed genoeg. Dankzij het netwerk van respectievelijk Jean Heybroek bij Real en ICL bij Barcelona werden wij persoonlijk rondgeleid door *head groundsman* Paul Burgess en zijn *deputy* Pedro Fernandez-Bolaños bij Real Madrid en *head groundsman* Lluís Ciurana bij FC Barcelona.

Iedereen kent de verhalen over de records die worden gebroken door clubs als Real Madrid en FC Barcelona als het gaat om de aankoop en salarissen van spelers. Als je rondloopt bij de clubs blijkt dat niet alleen voor de spelers te gelden, maar zeker ook voor het onderhoud van het veld en de trainingslocaties. Vooral Real Madrid gaat daarbij altijd weer een paar stappen verder. Op trainingscentrum Valdebebas, dat sinds 2003 buiten de stad ligt, is dat eigenlijk nog mooier te zien dan in het Bernabéu-stadion. Valdebebas bestrijkt een immens groot stuk grond van meer dan 120 hecta-

res. Van die 120 hectares is op dit moment amper een kwart ontwikkeld of in gebruik. Op dit complex hebben de eerste drie teams van Real Madrid hun eigen velden. Daarnaast beschikt Valdebebas over een eigen stadion met een capaciteit van 6000 plaatsen.

Natuurlijk spelen de topspelers van Real Madrid alleen op natuurgras. Dat wil echter niet zeggen dat er geen kunstgras aanwezig is; verre van dat. Real beschikt over vier kunstgrasvelden, die vooral worden verhuurd aan bezoekers. Als wij met

8 min. leestijd

www.greenkeeperoftheyear.nl

ACHTERGROND

Alle velden worden 24/7 gemonitord door een meetstation dat data doorstuurt over de alle mogelijke zaken die de conditie van het gras beïnvloeden: **vocht, regen, wind, temperatuur, zonne-uren, bladnat-periode**

deputy groundsman Pedro Fernandez-Bolaños een van de kantines van het complex binnenlopen, zijn daar net een paar bussen met Engelse scholieren binnengekomen die een wedstrijdje gaan spelen op het heilige kunstgras van Real Madrid. Paul Burgess vertelt later dat bezoekende clubs incidenteel ook mogen spelen op een van de natuurgrasvelden. Eens per week is het aan hem om de puzzel op te lossen welke bezoekende club waar mag spelen. De natuurgrasvelden – want daar zijn De Vries en Verweijen natuurlijk primair in geïnteresseerd – zien er absoluut top uit. Elk veld heeft zijn eigen eerstverantwoordelijke fieldmanager, die in principe altijd op het veld te vinden is. Op momenten dat er extra werk is, kan hij of zij extra mensen inschakelen. Burgess legt uit dat hij zo werkt bij al zijn velden. Als we op het stadionveld van het trainingscomplex aankomen, kunnen we met eigen ogen zien wat dat betekent. De fieldmanager is bezig om alle sprinklers van het veld na te lopen, te demonteren en helemaal schoon te maken.

Klimaat

Burgess: 'Vergis je niet in het klimaat hier. Vandaag is het prachtig lenteweer, maar Madrid heeft misschien wel het meest vijandige klimaat voor grasgroei in heel Europa. In de winter kunnen wij

hier makkelijk minus 15 graden Celsius aantikken en in de zomer plus 40. Twee weken geleden lag hier nog een dikke laag sneeuw.' Om te zien wat Burgess bedoelt, hoef je alleen maar voorbij de grenzen van het terrein van Real Madrid te kijken. Feitelijk begint daar een woestijn, waar weinig of niets groeit. De belangrijkste factor voor grasgroei op het Valdebebas-trainingscentrum is water. Spanje kent echter al jaren een ernstig waterprobleem en voor golfbanen en voetbalclubs is het verboden om water op te pompen uit de bodem. Al het water is gerecycled, aangevuld met de paar druppels regen die af en toe toch vallen. Als gevolg daarvan hebben de borders van de uitgebreide tuinen van Valdebebas ernstig last van zoutophoping. Dat wordt dan weer bestreden door het strooien van gips in de borders. Het gips dat gebruikt wordt, is van Aqua-Aid en heet Verdecad G. Ook ICL heeft onder de naam Sportsmaster Base CalKMAG een vergelijkbaar product op het schap liggen. Dit moet ertoe leiden dat zout beter naar beneden wordt afgevoerd. Gips heeft een positieve invloed op de CEC-bezetting van de bodem. Hoe meer natrium er in het water zit, des meer natrium er op het CEC gaat zitten. Door te strooien met dit product van Aqua-Aid neemt het calcium uit het gips de plek van het natrium op het CEC in, waarna het kan uitspoelen.

Paul Burgess

Pedro Fernandez-Bolaños

Toro-rood in de tent waar alle machines van Real Madrid staan. Er wordt op het complex zo veel gebouwd, dat de machines bij gebrek aan beter in een tent worden ondergebracht.

Overzichtskaart van het Valdebebas-trainingscentrum van Real Madrid.

Bugess wil zijn gazons onderhouden op het niveau van de beste USGA Specs greens van heel spanje

www.greenkeeperoftheyear.nl

In totaal heeft Burgess een club van bijna 60 mensen onder zich. Meer dan de helft van hen is helemaal niet betrokken bij een van de velden of het hoofdveld van Bernabéu, maar bij de tuinen van het trainingscentrum. Net dit jaar heeft Burgess een brede boulevard met tuinen laten aanleggen, waarlangs bezoekers het complex kunnen oprijden of kunnen wandelen. Alleen al voor deze tuinen heeft Burgess zeven extra hoveniers in zijn team gekregen. 'Zijn team' is eigenlijk niet de goede omschrijving. In Spanje worden BVO-velden bijna zonder uitzondering onderhouden door aannemers en niet door de clubs zelf. Real Madrid is in zoverre een uitzondering dat Burgess en zijn deputy direct bij de club in dienst zijn, maar de overige medewerkers zijn allemaal in dienst bij de aannemer. Burgess: 'Toen ik hier acht jaar geleden kwam werken nadat ik was weggegaan bij Arsenal,

vond ik dat aanvankelijk maar niets. Ik vond dat je als club je eigen mensen in dienst moest hebben, maar inmiddels ben ik daarvan teruggekomen. Ik kan me nu voor de volle honderd procent concentreren op het werk dat gedaan moet worden. En de aannemer heeft gewoon te zorgen dat er voldoende deskundige vakmensen aanwezig zijn.'

Kwaliteit

De velden van Real zijn absoluut top. Dat zie je al op afstand door de diepe donkergroene kleur, die mede veroorzaakt wordt door de zeer riantestikstofgift, maar ook door de volledige afwezigheid van straatgras. Verder is de mat voor de volle honderd procent gesloten. Burgess krijgt dat voor elkaar door zijn veld tweemaal per jaar met de Field Top Maker te scheren. Helemaal kaal in het voorjaar, waarna het veld met vaste pennen met de Toro Procore wordt belucht en daarna bezand

De nagelnieuwe sportboulevard. Op de voorgrond kunstgras dat deel uitmaakt van een meer dan één kilometer lange running track. Achter de lavendelborder natuur gras, dat Burgess wil onderhouden op het niveau van de beste struisgras-greens van Spanje.

Veel straatgras op de fairways van Golf de Llaneras en her en der het zich ontwikkelende Bermudagrass.

Veld van Barcelona wordt direct na de wedstrijd schoongeregen met de Honda-cirkelmaaiers.

en ingezaaid. Het maaifrezen –koroing noemt Burgess het consequent – is in het najaar wat minder intensief en wordt dan gecombineerd met een intensieve doorzaai met Engels raaigras.

Madrid ligt klimatologisch in een omgeving waar *warm season grasses* het beter doen. Als hartje zomer het kwik boven de veertig kruipt, blijft Engels raaigras alleen in leven bij een aantal dagelijkse korte irrigatierondjes. Burgess: "s Ochtends beregenen we intensief om de zode nat te maken, maar gedurende dag kleine beetjes water om het gras te koelen. De belangrijkste reden daarvan is dat spelers niet graag spelen op *warm season grass* zoals bermuda.' Real Madrid is een van de twee clubs die sinds kort werken met een nieuwe SGL-vondst: een machine die bestaat uit een aantal uv C-lampen, gemonteerd op een onderstel. Real Madrid beschikt over het

prototype en Barcelona over een van de eerste seriemachines. Het doel van deze machine is om in de kritische periode, wanneer er extra gevaar is voor schimmeluitbraken, een aantal keer per week het veld te bestralen met ultraviolet. Dit zou ervoor moeten zorgen dat schimmels minder kans krijgen. Helemaal nieuw is dit natuurlijk niet. Het bedrijf Cleanlight heeft een aantal jaren geleden in Nederland uitgebreide proeven gedaan met uv-licht als middel tegen schimmels. De uitkomst van die proeven was dat deze vorm van bestrijden werkt, maar wel zeer intensief is. Vandaar dat de methode in Nederland nooit is aangeslagen. Gezien de torenhoge stikstofgiftigen kun je vraagtekens zetten bij de duurzaamheid van de velden van Real Madrid. Burgess probeert in ieder geval wel zo veel mogelijk chemievrij te werken. Vandaar de inzet van de uv-lampen, maar ook tal van andere middeltjes om de grasplant in een zo goed

mogelijke conditie te krijgen. Dat geldt voor de velden, maar ook voor de tuinen op het trainingscomplex.

Toro

De reden dat Toro graag heeft dat zijn relaties op Real Madrid rondlopen, is de exclusieve deal die Burgess heeft met Toro Spanje. In principe houdt deze in dat Burgess alleen Toro-machines mag gebruiken, als Toro een bepaalde machine tenminste in het programma heeft. In de loods van Burgess is het daardoor voornamelijk rood gekleurd, met her en der een ander kleurtje, bijvoorbeeld van de Dennis-stadionmaaiers en de Honda-handcirkelmaaiers die worden gebruikt om een veld direct na de wedstrijd schoon te maken.

Barcelona

Na het bezoek aan het trainingscentrum en het

De hoofdgreenkeeper van Golf de Llaneras Noel Álvarez en de lokale ICL-vertegenwoordiger Nati Cobano.

ICL-showroom in de catacamben van Espanyol.

Eduard Rovira op hoofveld van RDC Espanyol.

Bernabéu was het tijd voor de tweede bestemming: Barcelona, waar onder andere een bezoek aan een lokale golfclub Llaneras gepland stond, een rondleiding op het hoofveld van Espanyol en een wedstrijd inclusief VIP-treatment in Camp Nou. Het klimaat aan de Spaanse Costa Brava en Costa Maresma is beter dan in de buurt van Madrid, maar vergeleken bij de Nederlandse condities nog steeds verre van ideaal. Ook hier is water een

enorm probleem en moet clubs en golfbanen zwaar investeren in het recyclen van water. Al het water dat van de daken valt en uit de riolen komt stromen, wordt zorgvuldig opgevangen en bewerkt, zodat het gebruikt kan worden voor irrigatie. Voor golfbaan Golf de Llaneras betekent dit in ieder geval dat de fairways in de zomer worden gevormd door bermudagrass en in de winter door een mix van Engels raaigras en veld-

beemd. Wanneer de temperaturen in de aanloop naar de zomer te hoog worden, sterft het Engels raaigras en het veldbeemd af en neemt het slapende bermudagrass het over.

Na een lunch ging het richting RDC Espanyol, waar we op het hoofveld werden rondgeleid door Eduard Rovira, technical coördinator van Royal Verd. Royal Verd is de aannemer die zowel

Vlnr Gerard Verweijen, Fieldmanager of the Year, Eduard Rovira (Royal Verd) en Vincent de Vries (greenkeeper of the Year).

Meetinstrument op het hoofveld van RDC Espanyol.

Lluís Ciurana, head groundsman Barcelona Royal Verd.

Espanyol als FC Barcelona onderhoudt. In totaal zou ongeveer de helft van de Spaanse BVO's door deze aannemer worden onderhouden. Omdat veel van deze clubs relatief weinig opslagruimte hebben, fungeren de catacomben van RDC Espanyol als regionaal distributiepunt van Royal Verd. In de ogen van de Nederlandse bezoekers was het voornamelijk een showroom van de producten van

ICL. Meer dan negentig procent van de producten in de opslag was voorzien van een ICL-beeldmerk. Logisch dus dat de Nederlandse accountmanager Twan van Wijk ons graag mee hiernaartoe wilde nemen. Deze ICL-showroom was zeker niet het enige dat het bekijken waard was bij RDC Espanyol. Alle clubs die Royal Verd in onderhoud heeft, zijn sinds kort voorzien van een interessant ogend meetstation dat 24/7 data doorstuurt over de alle mogelijke zaken die de conditie van het gras beïnvloeden: vocht, regen, wind, temperatuur, zonne-uren, bladnatperiode enz. Op basis van de gegevens die hieruit komen, kunnen de field-

managers beter bepalen of bijvoorbeeld het gevaar van een schimmeldruk dreigt.

Camp Nou

De hoogtepunten van de reis waren waarschijnlijk het bezoek aan Camp Nou en de wedstrijd FC Barcelona-Sevilla. Na de wedstrijd gaf *head groundsman* Lluís Ciurana van Royal Verd ons een kleine rondleiding over zijn complex. Een groot deel van zijn tijd is Lluís Ciurana aanwezig op Camp Nou, maar hij bezoekt daarnaast ook velden waar Barcelona invitatietoernooien speelt. Lluís Ciurana: 'Dan komt het natuurlijk ook voor dat we kunstgras aantreffen. Dat betekent dan dat voor een wedstrijd een natuurgraszode over het veld wordt uitgerold en weer wordt verwijderd als Messi, Neymar en kornuiten hun showtje hebben gedaan.'

Bijzonder is ook het rapport dat Lluís Ciurana voor de start van iedere wedstrijd moet opstellen over de conditie van het veld. Het is duidelijk dat Barcelona geen risico wil lopen met zijn belangrijkste bedrijfskapitaal, de voetballers.

Dat betekent dat voor een wedstrijd een natuurgraszode wordt uitgerold en weer wordt verwijderd als Messi, Neymar en kornuiten hun showtje hebben gedaan'

www.greenkeeperoftheyear.nl

Be social

Scan of ga naar:

www.Fieldmanager.nl/artikel.asp?id=17-6589